

foretaget andre Forandringer, som egentlig hænger sammen med den. Der regnes saaledes fremdeles i Forslaget med, hvad Staten yder til de kommunale Folkeskoler udenfor København, altsaa baade dem i Byerne og dem paa Landet, og i Forhold dertil bestemmes Beløbets Størrelse. Paa det Punkt er man blevet ved det oprindelige Forslag, som regnede med, at det var alle disse Skoler, baade i og udenfor Byerne, der var Tale om.

Der er et andet Punkt i Forslaget, som ligeledes viser, hvad den oprindelige Hensigt har været, idet det i Slutningen af § 2, 5te Stykke, hedder: „Af vedkommende Kommunekasse kan Kommunalbestyrelsen uden derom at søge henholdsvis Indenrigsministeriets eller Amdsraadets Samtykke yde et aarligt Bidrag pr. Barn af indtil Halvdelen af, hvad hvert Barns Undervisning i den offentlige Skole koster vedkommende Kommune.“ Hvis Forslaget alene skulde angaa Landet, var der ingen Grund til at tale om Indenrigsministeriet; naar Indenrigsministeriet er taget med her, er Grunden, at Forslagets oprindelige Form og Hensigt er gaaet ud paa at stille Købstadskolerne lige med Skolerne paa Landet. Jeg for mit Vedkommende kan kun i meget høj Grad beklage, at man ikke i den Henseende har holdt sig til Ministerens Forslag; men jeg erkender tilige, at som Sagen nu ligger, vil det være haabløst for dette Ting at søge at rejse en Kamp mod det andet Ting paa dette Punkt, naar man i det andet Tings Udvalg fra alle Sider har været enig om at foretage denne Forandring, ikke fordi alle ønskede den, men fordi man ikke var i Stand til at hævde, at Overenskomsten gik ud paa noget andet, og Tinget derefter enstemmigt har vedtaget Forslaget. Lovforslaget kommer nu saaledes til os, og da det tilmed er ønskeligt, at det gennemføres snarest muligt, ser jeg ikke anden Udvej for dette Ting end at vedtage det i den Skikkelse, hvori det foreligger.

Det Beløb, der herefter bliver at anvende efter Loven, bliver ikke saa lidt mindre end det, der var forudsat, idet det efter Ministerens oprindelige Forslag var forudsat, at denne Foranstaltning vilde koste Statskassen ca. 728 000 Kr. Imidlertid viste det sig, at de Tal, der var lagte til Grund for Beregningerne, ikke var ganske rigtige, man havde ikke faaet de sidste Forhøjelser for den offentlige Skoles Vedkommende med, og det viser sig da, at naar man regner med et Maksimum af 48 Kr. pr. Barn i de private Skoler, og

naar man regner med samtlige Børn i disse Skoler baade paa Landet og i Byerne, vil man naa op til et Beløb paa 744 000 Kr. Nu har man imidlertid tillige foretaget den Forandring i Folketinget, at man har strøget Maksimumsgrænsen, 48 Kr. pr. Barn, for Tilskuddet til disse Skoler, og efter at denne Grænse er blevet strøget og Tallet ændret, viser det sig, at Tilskuddet pr. Barn i de frie Skoler, som faar Gavn af denne Lov, vil udgøre 49,5 Kr. Derefter vil det samlede Beløb blive mere end 744 000 Kr., nemlig 766 557 Kr. Men naar man saa videre undtager Skolerne i Købstæderne, vil det blive mindre, idet det da for Skolerne paa Landet kun vil udgøre 548 113 Kr. Jeg maa da forudsætte — og jeg mener, at alle maa kunne gaa ud fra denne Forudsætning —, at de 218 424 Kr., som der derefter ikke bliver Lejlighed til at anvende efter denne Lov, vil blive anvendt efter Forslag paa Finansloven. Jeg har ogsaa forstaaet den højtærede Undervisningsminister saaledes, at han var rede til paa Finanslovsforslaget at optage en Bevilling, der svarer fuldkomment til, hvad der ydes Skolerne paa Landet, og jeg tør forudsætte, at den højtærede Kirkeminister, som er til Stede i Dag, vil bekræfte, at dette er Meningen.

Under denne Forudsætning skal jeg, saaledes som Sagen ligger, indskrænke mig til at anbefale Forslaget til hurtig Behandling og uforandret til Vedtagelse.

Oluf Jensen: Jeg vil ligesom den sidste ærede Taler udtale min Beklagelse over den Forandring, der er sket med nærværende Lovforslag under Behandlingen i Folketinget. Lovforslaget omfattede oprindeligt de private Skoler i Købstæderne, men dette blev i Folketinget ændret til, at det kun skal gælde de private Skoler paa Landet. Jeg forstaaer ikke rigtig Begrundelsen heraf. Man siger, at det skyldes en Overenskomst, der er sluttet mellem Partierne, og det er vel ogsaa rigtigt. Overenskomsten har jeg liggende her. Der staaer ganske vist kun nævnt Loven af 1908, men det er et Spørgsmaal, om de, der lavede denne Overenskomst, var opmærksomme paa, at denne Lov i Virkeligheden er forandret ved Loven af 1916, hvori baade Landets og Købstædernes nuværende Bidrag til de private Skoler er fastsat. Det er efter min Mening det Grundlag, man maa gaa ud fra, og ikke et Grundlag, der er forandret ved en senere Lov. I Lov Nr. 168 af 27. Maj 1916 § 2 er det nuværende Bidrag til de private